

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-02-01
Besvaras senast
2023-02-15

Till statsrådet Johan Forssell (M)

2022/23:169 Dialog och informationsstöd i biståndet

Regeringen har beslutat att frångå det etablerade enprocentsmålet och sänka biståndet genom att frysa det under tre år. Med regeringens omsvängning av biståndspolitiken förändras nu förutsättningarna för de svenska biståndsorganisationerna drastiskt.

I regeringens budget kan man läsa skrivningar om hur civilsamhällets organisationer ska få en större roll. Strax därefter presenterade regeringen regleringsbrevet till Sida. Där slås fast att samtliga anslag till civilsamhället minskar, i vissa fall dramatiskt.

Konsekvenserna blir förödande, inte bara för svenska biståndsorganisationers verksamhet utan för miljontals människor världen över som är i stort behov av svenskt bistånd. Detta sker i en tid när behoven är större än någonsin.

Biståndsorganisationerna har varit mycket kritiska till bristande information från regeringen. De är dessutom kritiska till att biståndsminister Johan Forssell varken konsulterat eller samrått med biståndets aktörer. Det första mötet mellan civilsamhället och biståndsministern inträffade i början av januari, det vill säga veckor efter att regleringsbrevet till Sida presenterats.

Förutom att medlen för bistånd minskar drar regeringen drastiskt ned på informationsstödet. I praktiken innebär det en direkt avveckling av en lång rad informationskanaler, vilket i sin tur minskar transparensen och kvaliteten i svenskt bistånd. I och med ett minskat informationsstöd blir även möjligheten att granska vad svenska biståndspengar används till mindre. Möjligheterna till en bred och folklig debatt om biståndet kringskärs. Budgeten minskar från 155 till 20 miljoner kronor. Det innebär att de tidningar och organisationer som fått stöd för global journalistik och information under förra året under 2023 enbart kommer att få 8 procent av stödet i syfte att avsluta sina projekt.

Som exempel på vad pengarna användes till under 2022 kan nämnas tidningen Sveriges Naturs granskning av hur fackliga företrädare mördas i svenska Vattenfalls jakt på billigt kol från Colombia eller tidningen Arbetets avslöjande att AP-fonderna köper statsobligationer i diktaturer och bevakningen av Rysslands invasion av Ukraina. Stödet bidrar också till att till exempel kvinnorrättsaktivister från Sydamerika kan resa till Europa och samtala med bland andra svenska makthavare.

Regeringens beslut att helt slå undan benen för civilsamhällets informationsverksamhet kommer att minska kunskaperna om svenskt bistånd och riskerar att i förlängningen bidra till ett minskat stöd för internationellt bistånd. Att dessutom göra det i samband med en omfattande omläggning av svenskt bistånd är ett uppenbart demokratiskt problem.

Med anledning av vad som anförts ovan vill jag fråga statsrådet Johan Forssell:

1. Varför har statsrådet inte konsulterat civilsamhällets biståndsaktörer inför förändringarna av biståndet?
2. Avser statsrådet att öka dialogen med civilsamhället och i så fall på vilket sätt?
3. Har statsrådet och regeringen gjort någon konsekvensanalys av hur det minskade informationsstödet kommer att påverka svenskt bistånd på längre sikt?
4. På vilket sätt kommer statsrådet att arbeta för att den omläggning av biståndet regeringen presenterat i budgetpropositionen för 2023 ska ske så transparent som möjligt?

.....

Lotta Johnsson Fornarve (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch